

DUŠANOVY ZÁPISKY

PROSINEC 2005

VIII. ročník

číslo 4

Blíží se Vánoce a s nimi je tu naše vánoční číslo plné zajímavostí okolo těchto svátků. V tomhle čísle se dozvíte, jak to chodí s Vánoce u nás i jinde po světě. Objeví se také něco ze stálých rubrik, které znáte. Přiblížíme Vám i atmosféru těchto svátků, poradíme s pečením ...Tak to byl takový stručný obsah čísla našeho časopisu speciálně věnovaného Vánocům.

Ale teď se opravdu pokusím něco o nich říct... Jak tak pozoruju, všechno kolem Vánoc se neobejde bez spěchu a člověk pořád nestíhá, ještě k tomu musíme doma uklidit, napéct nějaké to cukrovíčko, ať máme o svátcích co papat. Obstarat si pěkný, chundelatý stromeček a připravit si nějaké ty ozdobičky. Na adventním věnci už nám taky nějaká ta svíčka hoří, a tak už se ten „osudný den“ blíží čím dál víc... A pak už se smaží kapřík (teda pokud někdo nemá radši řízek) připravuje se bramborový salát, jo a k tomu bych chtěla něco dodat - Nehladověli jste někdy o Vánocích, jen abyste viděli zlaté prasátko? Já to zkouším každý rok, ale nikdy nevydržím - když vidím ten bramborový salát v ledničce, tomu prostě nejde odolat! Ale řeknu Vám, i přes to, že jsem v sobě měla asi tunu salátu, tak jsem to prasátko viděla! A bylo zlaté! A víte kde? Na etiketě od Kofoly! A když jsem byla malá, tak jsem se snažila tu večeri strašně rychle sníst, ať se rychle dostanu ke stromečku. Ale teď už v klidu dojím, ať mi není blbě. No jo, všichni jsme byli malinčí. Tak asi takový význam má pro mě slovo Vánoce. A teď bych mohla taky něco říct o tom, jak bych vysvětlila pojem „koleda“. Dneska by si každý představil nějakou tu vánoční písničku, ale někteří z nás by si představili také nějaké cukroví, které si vykoledovali písničkami, takže to vlastně dostali koledu za koledy. Myslím, že by ani neškodilo, kdybych přidala nějakou tu koledu, a tak jsem tady připsala tu, která se mi nejvíc hodí k tomuto času pár dní před Vánoce:

*Vánoce, Vánoce přicházejí,
zpíváme přátelé,
po roce Vánoce,
Vánoce přicházejí,*

*Proč si děda říci nedá,
tluče o stůl v předsíni,
a pak běda, marně hledá
kapra pod skříní.*

*Bez prskavek tvrdil Slávek
na Štědrý den nelze být
a pak táta s minimaxem
zavlažoval byt.*

ROZHOVOR S...

A máme tu další rozhovor! Zajímá vás a chtěli byste vědět něco o naší nové praktikantce *Evě Šimečkové*? Teď se to můžete dozvědět! Pokusili jsme se zjistit co nejvíc, např. co dodržuje za vánoční zvyky a ... však si to přečtěte!

Na jaké škole momentálně studujete?

Studuji na Ostravské univerzitě přírodovědeckou fakultu.

Líbí se vám naše škola a nezlobí vás naši žáci?

Škola se mi hodně líbí, je moderní. Já si jen pamatuji starou budovu, kam jsem chodila. Tady v nové budově jsem poprvé. A k žákům: nikdo není dokonalý. Jednou jsou zlatíčka, podruhé ďáblíci.

Až dostudujete, chtěla byste učit tady u nás?

A proč ne? Mám tu mnoho známých učitelů a cítím se tu jako doma.

Na jakých školách už jste učila?

Vaše škola je první školou, kde jsem předstoupila před žáky.

Baví vás tato praxe?

Když jsou žáci hodní, poslouchají a chtějí se něco naučit, tak mě baví chodit do tříd. Nejraději mám osmáky, tam chodím opravdu ráda.

Zapadla jste do našeho kolektivu učitelů?

Ano.

Čtla jste někdy náš školní časopis? (Jestli ano, líbí se vám?)

Čtla jsem ho mnohokrát, protože mám doma mladší sestru.

Jaké dodržujete vánoční tradice?

Přiznám se, že ne všechny. Ale zajdu na půlnoční, držím půst o Vánocích a zapalují adventní svíčky.

Jaké máte koníčky a oblíbená jídla?

Rizoto a dušenou mrkev.

Koníčky: sport – tenis, plavání, jízda na kole. Ráda chodím stanovat a na výlety.

Máte domácího mazlíčka? (Jakého?)

Našeho pejska, je to dalmatin a jmenuje se Dag.

Kde budete slavit Silvestra?

Určitě na horách.

Máte rodinný dům, nebo bydlíte v bytě?

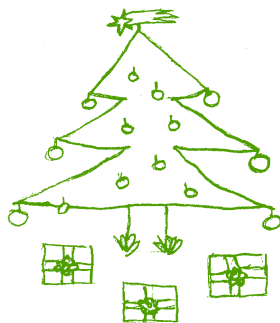
Máme rodinný dům, ve kterém bydlím už od narození.

Co jíte po celý den na Vánoce?

Dám si nějaké to ovoce a čekám na večerního kapříka.

Máte živý, nebo umělý vánoční stromek, kdy ho zdobíte?

Máme každoročně živý stromeček, protože dodává tu správnou vánoční atmosféru. Zdobíme ho 23. 12.

Za rozhovor děkuje Tygřík

ČESKÉ VÁNOCE

Za pár dní už budeme konečně slavit spoustu svátků a hlavně Vánoce. Budu se vám snažit popsat ty naše „české Vánoce“. České Vánoce jsou plné napětí a radosti. Určitě dodržujete některé z tradic! Jako např. papáte kapříka, máte pěkně nastrojený stromeček. Ale toto jsou takové hlavní tradice. Teď vám napíšu některé z těch vedlejších zvyků a můžete posoudit, jestli dodržujete nebo nedodržujete vánoční zvyky. Tak třeba takový půst - co vy na to? To když vydržíte do večera nepapat, tak uvidíte zlaté prasátko. A bude mít takové zahnuté zuby nahoru! No však víte, odkud to je, ne? Nebo holky! Házíte za sebe střevíc a lijete olovo? A krájíte jablko? Jestli jo, tak určitě víte, že když jablíčko rozkrojíte, tak tam je buď křížek anebo hvězdička a když je tam hvězdička, tak má dotyčná osoba štěstí. No a když křížek, tak naopak smůla. A co říkáte na peníze, myslím tím peníze pod talířkem? To moje maminka si tam dává dokonce vkladní knížku. Údajně bychom měli mít hodně peněz. Tak to by mohlo být celkem vše z těch základních, jinak

kdybych tady měl vypisovat všechny tradice, tak jsem tady do Vánoc.

No tak asi tak. Přeji vám pěkné prožití vánočních svátků. Čest!

Bilbórd a Adolf

ADVENT

Milé dětičky, no všichni, co čtete tento (menší) „úryvek“ - neměla jsem co na práci, a tak jsem sedla k počítači s cílem něco napsat o adventu. A tak jsem sedla a hledala, až našla to pravé počteníčko právě pro vás. No a kdyby vás z toho rozbolely oči a vy byste měli zítra literaturu, tak jednoduše učitelé řekněte: „Mě bolí oči z toho článku, co psala Šmoulinka.“ No pardon, vím, že odskakují, ale někdo to dělat musí, ne? A teď něco o tom veleváženém adventu:

Advent pochází z katolické církve. Je to období radostného očekávání a těšení - věřící se těší na příchod Spasitele, ostatní na nejpříjemnější svátky v roce. Kdo si v těchto dnech přivstane a kolem šesté hodiny je v kostele, uslyší takzvané roaráty, písně, které se zpívají na jitřních mších. Křesťané doporučují pro adventní týdny mírný půst, protože střídmost v jídle bystří rozjímání.

Adventní doba trvá čtyři neděle před slavností Narození Páně (25.12.). Děti dostávají adventní kalendáře a otevírají každý den jedno čokoládové okénko. Tématem adventní doby je, jak jsem se již zmínila, příchod Krista. Advent tvoří také svátky.

30. listopad, den sv. Ondřeje

Prvním z adventních svátků byl 30. listopad. Tento den jednoho z dvanácti apoštolů býval dnem věštění, který se dnes spíše spojuje se Štědrým dnem. Například na Slezsku lily v tento den dívky olovo. Roztavily je na lžici nad svíčkou a přes klíč, jehož zuby vytvářely kříž, rychle vylily do studené vody. Z tvaru, ve kterém olovo ztuhlo, se usuzovalo na to, jaký jejich příští manžel bude: štíhlý, tlustý, krásný, ošklivý, hrbatý... Ve tvaru olova však dívky hledaly i symboly řemesel a usuzovaly na povolání budoucího ženicha. Jinde dívky hledaly podobu budoucího ženicha ve vysekané dřevě v ledu, kde jim stíny měly prozradit jeho zjev.

Jinde děvčata klepávala na dveře kurníku a pokud se jako první ozval kohout, děvče se mělo v příštím roce vdát. Pokud slepice, dívka měla ještě rok počkat.

4. 12. - Barborka čeká na ženicha

Na svatou Barboru dávají do vázy vdatekchtivé dívky napučenou třešňovou větvičku a čekají, že když do Vánoc rozkvetne, mohly by se do roka vdát. Ale pozor! Větvička se musí thrat až po setmění, musí se dát na teplé místo a každý den zalévat mírným prsknutím. Na kterou stranu se větvička otočí, z té strany přijde ženich.

6. PROSINEC – SVÁTEK SV. MIKULÁŠE

Byly to hlučné oslavy ve městě i na vesnici. Rozpusťte mikulášské maskary obcházely domácnosti již ve středověku. Později se svátek změnil v nadílku pro děti. Sv. Mikuláš doprovázeli andělé a čerti.

13. prosince uklízí Lucie

Tento svátek je ve větších městech téměř zapomenutý. Avšak Valašskem i některými dalšími kraji dodnes obchází tajemné bílé postavy, kterým se říká Lucky. Patrně si ani neuvědomují, že jdou poněkud nevhod. Před změnou juliánského kalendáře na gregoriánský totiž chodily až 23. prosince, kdy už mohly jednak trochu upít noci, jednak plnit své poslání, totiž trestat nepořádek v domácnosti. V den svatě Lucie musely být domy jako ze škatulky, jinak se prý dotyčná neznala. Dnes chodí Lucky trochu brzo - většina domácností má předvánoční úklid teprve před sebou.

NĚCO O ADVENTNÍM VĚNCI

Adventní věnce měly odedávna úlohu kalendáře a postupné zapalování svíček - každou neděli jedna - jasně ukazovalo blížící se Štědrý večer. Ve chvíli, kdy se zapaluje první ze čtyř svíček, je nejvyšší čas pustit se do shánění dárků, pečení cukroví a velkého úklidu. Původní barvou adventu je fialová -

podle barvy kněžského roucha. Fialová však bývala v minulosti velkou vzácností, a tak ji v domácím prostředí nahradila lehce dostupná červená

Dříve se adventní věnec zavěšoval na čtyřech stuhách ze stropu. Takový si dnes dopřeje málokdo a často bývá nahrazen menším věnečkem na stůl. Jeho výroba je tak snadná, že si ho můžete vyrobit každý sám tak, aby ladil s ostatní vánoční výzdobou v bytě. Pro vyrobění klasického zeleného věnce můžete použít jako základ buď slámový, či polystyrénový věneček, který obléknete do krátkých větviček. Ty připevníte reznou nití nebo zeleným aranžérským drátkem stejně jako všechny ostatní ozdoby. Mašle stačí pouze navázat. Ani zelená není dnes v adventním věnci podmínkou a hlavně děti ocení veselejší a barevnější kombinace. Více ostražitosti si žádá připevnění svíček, které by nikdy neměly hořet bez dozoru.

Hans

Vánoce - vánoční zvyky

A jsou tady Vánoce a jak to u nás chodí, tak to se dovíte v tomto článku!

Zde najdete pár tipů a rad na Vánoce!

- 1) Od rána byste neměli nic jíst, abyste viděli zlaté prasátko.
- 2) Ráno by se měla snídat vánočka.
- 3) U večeře by vás měl být sudý počet, jinak to přináší neštěstí.
- 4) Kromě maminy by neměl nikdo jiný od stolu vstávat.
- 5) Pokud se chcete dozvědět, jestli půjdete do světa, hodte botou za sebe a pokud má předeek vepředu, tak vyrazíte.
- 6) Pro holky: Chceš vědět, jestli budeš mít příští rok kluka? Sedni si před dům a chroupej jablko, a pokud kolem tebe projde než dojíš jablko nějaký kluk či chlapík, znamená to kluka!
- 7) Domeček byste měli mít hezky uklizený,

jinak vám „Ježíšek“ nic nenadělí!

- 8) Rozkroj jablíčko a pokud najdeš hvězdičku, dožiješ se dalších Vánoc!

Tak a teď něco o 24. 12.

Na snídani si dejte vánočku a potom už nic nepapínejte, jinak byste neviděli zlaté prasátko. Chro, chro, chro! Nazdobte stromeček - pokud ho už nazdobený nemáte! A když nevíte, co dělat, tak si třeba jděte lehnout, abyste byli na tu kupu dáreků pořádně odpočatí! Podle tradic by měla večeře začít s první hvězdou na obloze. Takže když hvězdička vyjde, usedněte v nějakém hezkém oblečení ke stolu. Papá se většinou rybí polévka a potom jako další chod kapřík a bramborový salát. Tata and mama popíjí vínečko a děcka colu nebo minerošku. Po jídle běžte ke stromečku, rozbalte si dárečky od „Ježíška“! Krásný a skvělý a šťastný den zakončete třeba kecáním nebo obdivováním dárečků! Věřící se možná vydají na půlnoční mši a ti ostatní zalehnou do postýlek a budou chrupínkat! No a když se ráno probudíte a zjistíte, že už nejsou Vánoce, nesmutněte, jsou přece ještě našťestí zimní prázdniny a Vánoce přijdou za rok znova! Takže tím se s vámi loučíme a astalavista!

Krásné Vánoce vám přeje Ivik a Maki

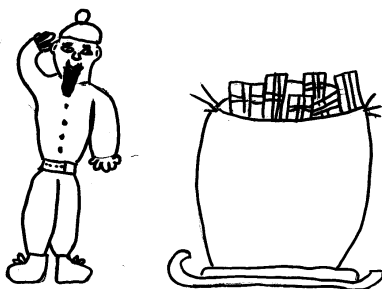
VÁNOCE POKAŽDÉ JINAK

V této rubrice bychom vám chtěli přiblížit, jaké jsou Vánoce ve světě. Setkáme se s vánočními zvyky, se Santa Clausem nebo dědou Mrázem. Povíme si, kdy se tyto významné a nejkrásnější svátky slaví. Proletíme Anglií, Norskem, Amerikou, Afrikou a skončíme v Rusku.

Vánoce v Anglii

Jak můžete všichni vědět, v Anglii se slaví Vánoce trochu jiným způsobem než u nás a já se vám o tom trochu pokusím napsat. Takže v Anglii se Vánoce neslaví 24. 12. jako u nás, ale o den později, což znamená 25. 12. No a co už určitě všichni víte, v Anglii nemají Ježíška jako u nás, ale Santu Klause, který večer pro-

klouzne komínem s velkým pytlém dárků a obdaruje rodiny. Ovšem Santa necestuje autem nebo autobusem, ale letecky. Má obrovský kočár, který táhnou sobi. No a ptáte se na tradice? Milerád vám je prozradím. Velkou tradici v Anglii mají koledy, po mnoha ulicích procházejí již před Vánoce koledníci a zpívají nádhernou vánoční píseň „Jednou se probudíme...“ No ale to není vše, také se velkou tradici v Anglii stal vánoční pudink s ukrytou stříbrnou mincí. No a to by bylo vše, co o Vánocích v této zemi vím nebo se mi podařilo zjistit.

Adolf

Vánoce v Norsku

Vánoce jsou v Norsku tím nejoblíbenějším svátkem. Norové náruživě vyzdobují své domovy, kde v zimě tráví hodně času. A tak po roce zase dostaly příležitost figurky z pomerančů, sádry a dřeva, představujícího Juleniseho, který přináší dárky. Julenis je jakousi kombinací Santa Clause a norského skřítka Niseho. Skřítkové bydleli s lidmi na farmách a bděli nad tím, aby vše probíhalo tak, jak má. Na štědrý večer se Nisemu do stodoly přinášela rýžová kaše. Pokud si udržíte Niseho přízeň, čeká vás hojnost a spokojenost v životě.

Goerge a Plechač

Víte jak slaví Vánoce v Africe?

Bílí Tři králové, půlnoční mše, ale také umělé vánoční stromčky, girlandy, davy v obchodech a obří figurky Santa Clause, to vše dnes patří k Vánocům v Africe. Nikdo by si asi nedovedl představit nějakého domorodce, který zpívá koledy pod palmami, kde paří slunce a

teplota tam je kolem 30 stupňů nad nulou. V Rovnickové Guineji začínají svátky v polovině prosince křty a přijímáním. Stejně jako malí Španělé pak děti v této bývalé španělské kolonii čekají na 6. leden, až budou moci otevřít

dárky rozdáváné na radnici Třemi králi. Takže abych to shrnul, dostávají dárky až na Tři krále a ještě k tomu jim to rozdává starosta. No já ani nevím, jestli bych to do šestého vydržel. Některé rodiny si mohou dovolit dovážené produkty a jídlo, které my považujeme za normální. V bývalých francouzských koloniích se servíruje piškotová roláda, v britských koloniích hovězí pečeně a pudink, na bývalých portugalských územích treska a tradiční koláč, zatímco v Namibii mají jako vzpomínku na německou koloniální minulost vánočku. Na rozdíl od západních zemí se ale přípravy na Vánoce, které přišly na africký světadíl s kolonizací a poté byly zpopularizovány televizí, zahajují v Africe později. Obchody bývají přeplněny až poslední týden před svátky a v ulicích středoafriického Bangui je na Štědrý večer vidět s právě nakoupenými dárky spousty rodičů, kteří čekají, než půjdou děti spát. V chudších rodinách najdou ti nejmladší drobnosti u postele, majetnější rodiče nechávají dárky pod stromčkem. Ten je zpravidla z plastu, zdobí jej tradiční místní ozdoby, jako jsou gabonské jesličky z banánových listů. Co myslíte, líbilo by se vám strávit Vánoce v Africe? Já dám raději přednost českým tradicím, myslím tím kapra a zlaté prase s velkými nahoru zahnutými zuby.

Tuleň

Vánoce v Americe

Vánoce v Americe se slaví jinak než v Česku. Američané mají volno pouze jeden den, 24. 12., večer si nad krb zavěsí punčochy, do kterých dostávají většinou sladkosti, ale dárky a sladkosti dostávají až druhý den, 25. 12. ráno. Američané mají také zvláštní zvyk, že věci, které již nepotřebují, dávají před své domy, takže si zde pak můžete vybrat, co potřebujete. Jedná se hlavně o elektroniku, videorekordéry, rádia a televize. Většinou jsou to funkční přístroje, jen mírně zastaralé, ale občas naleznete i novější modely i s dálkovým ovládním. Tento zvyk se dodržuje jen v některých městech, ale v Chicagu ne.

Hans a Piškot

Ruské Vánoce

Jak se slaví v zemi Pána ledu?

Vánoce se v tradičně pravoslavném Rusku slaví až 7. ledna, protože církev stále používá juliánský kalendář - a ten je oproti našemu gregoriánskému kalendáři o 13 dní opožděn. Náš sedmý leden tedy odpovídá 25. prosinci. Oslavy se tak liší od toho, co známe u nás - v Rusku následují Vánoce až po Novém roce. Novoroční oslavy začínají 31. prosince. Domácnosti se slavnostně vyzdobí, nemůže chybět stromek, „jolka“. Večer se lidé sejdou u slavnostního stolu, vyměňují si dárky a dětem naděluje děda Mráz (děd Moroz), kterého často doprovází Sněhurka (Sněguročka). O půlnoci pak lidé vyjdou do ulic a vítají Nový rok.

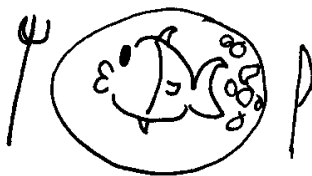
Pravoslavné Vánoce (Rožděstvo) jsou po Velikonocích nejdůležitějším církevním svátkem Ruska. Za sovětské éry byl potlačován, v současnosti však znovu ožívá. O půlnoci ze 6. na 7. ledna začínají ve všech pravoslavných chrámech mše, které trvají až do časných ranních hodin. Mnoho lidí si přichází poslechnout nádherné sborové skladby.

Vhodnou příležitostí k oslavám zůstal i začátek nového roku podle starého kalendáře, který připadá na 14. ledna. Byty a restaurace se pestře vyzdobí papírovými řetězy a slaví se jako u nás na Silvestra.

Lasice

JAK SE PŘIPRAVIT NA VÁNOCE

Určitě se už těšíte na Vánoce!?! A jak se na ně psychicky připravit, to vám poradí Ivck and Mack.

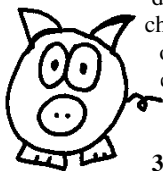

1. Jak našetřit na vánoční dárky?

- Nejprve zkus vyfasovat od rodičů větší kapesné. Naše rada: počkej si, až ve škole dostaneš několik jedniček, a pak to bude zlehka.
- Další rada je Mikuláš. Místo sladkostí si přejte od Mikuláše nějaké ty penízky.
- Nebo se domluvte s rodiči, že za pomoci v domácnosti chcete penízky navíc.

2. Kde a jak sehnat vánoční dárky?

- Pokud máte šikovné ručičky, stačí sáhnout po jehle, niti či papíru a máte to vyřešené
- Pokud jste leví, a přesto chcete levné dárky, skočte si třeba do naší drogerky nebo

do jakéhokoli levného obchůdku (naš tip: Hrabůvka, obchody u Broadwae)

c) Pokud celý rok poctivě šetříte, zajděte si kamkoliv.

3. Co komu koupit?

- a) Mamka: mamce neuškodí nějaká ta kosmetika nebo nějaké svůdné doplňky.
- b) Taťka: něco k jeho koníčkům (např: Kuchař - zástěra...) a nebo nějaké trencle.
- c) Ségra: Máte li dospělou ségru, kupte jí to, co chce. Druhá varianta: Je-li malá, kupte jí třeba barbínu.
- d) Brácha: Je-li váš brácha nagelovaný týpek, kupte mu jednoduše nějaký gel. Je-li malý, kupte mu třeba autíčko.

4. Jak zabalit dárky?

- a) Jako první si hlavně kupte balicí papír.
- b) Zavolejte si na pomoc svoji kámošku, ségru nebo bráchu.
- c) Zabalte si je sama a hlavně je uschovejte!

5. Jak se vyhnout úklidu při vánočním šilenství?

- a) Zdejchněte se ke kámošce.
- b) Vymluvte se, že je vám špatně
- c) Schovejte se na bezpečné místo.

6. Jak si zpříjemnit vánoční den?

- a) Koukejte se celý den na telku a u toho baštěte cukroví!
- b) Jděte se projít s pejskem, případně s kámoškou.
- c) Celý den jen prospěte.

7. Jak přežít jakékoli návštěvy?

- a) Přivítejte návštěvu a vymluvte se na čekajícího kluka.
- b) Vymluvte se na hodně práce.
- c) Čumte na telku a neposlouchejte ty nudné dospělácké žvásty.

*Doufáme, že vám naše rady pomohou a užijete si Vánoce.
Ivika a Maki*

HEZKÝ POZDRAV VÁNOČŮM

*Hezký pozdrav
k Vánočům posíláme
k Vám, hodně dárků pod
stromčkem velké přání
mám.*

**Já vím, že
ty dárky
nosiš a rád
Tebe mám,
Ježíkovi
přání svoje
na lístku
odevdám.**

*Já vím že ty existuješ
a vím že nejsem
sám, plno dětí v tomto
světě věrných tobě znám.*

*Myslím, že
jsi hodný
pán, proto
Tě ráda
mám.*

**Štědrý večer přichází, já tě
v sobě nacházím. Rozbaluji
dárečky: „Huráááá“ dostal
jsem hračky.**

Holky z 6. A - Markéta, Kristýna

Mikuláš a čert

Tohle je básnička, kterou napsala žačka 1. třídy Zdeňka Krivjanská, samozřejmě s pomocí její maminky. Tato báseň je velice zajímavá a jde na ní hodně dobře poznat, že se autorka na Mikuláše velice těší, ale zároveň má obrovský respekt z čertů. A tak to má být. Tady to je :

Mikuláš a čert

*Tropí si z nás žert.
My jsem je už čekali,
Pořád jsme je hledali.
Oni přišli večer,
Nedali nám košem.
Dostali jitřničku, taky štamprličku.
Měli dobrou náladu a odešli do skladu.
Vzali nové dárečky a šli dělit dětičky.
Přijde za rok znova, budeme zas doma.*

Pár rad na vánoční cukroví

Ahoj, čtenáři časopisu Dušan!

Jistě každý z vás peče na Vánoce vánoční cukroví. Jaké by bylo vánoční číslo bez vánočních receptů? Takže jsme se rozhodli, že vám pár rad dáme.

Hvězdičky s kakaovou polevou:

Ingredience:

180 g hladké mouky

120 g tuku

90 g cukru

10 g strouhaných ořechů nebo mandlí

1 sklenice marmelády na spojování

Poleva:

2 lžice kakaa

4 lžice rozehřátého másla

uvařená černá káva

120 g moučkového cukru

Příprava:

Těsto vytvoříme z hladké mouky, tuku, cukru a strouhaných ořechů. Vyválíme ho, aby bylo asi na stéblo silné. Vykrájíme malé hvězdičky. Poté pečeme dorůžova. Mezitím si připravíme polevu. Smícháme cukr, kakao, zahřáté máslo a několik lžiček silné vařící kávy a smícháme aby poleva byla hustá. Když jsou hvězdičky upečené a vychladlé, spojujeme vždy dva díly marmeládou a obalíme v polevě. Hotové hvězdičky ozdobíme kousky mandlí (doba přípravy asi 15 min.).

Čokoládové kostky:

Ingredience:

250 g horké čokolády

250 ml neslazeného kondenzovaného mléka

100 g nahrubo sekaných oloupaných mandlí

Příprava:

Horkou čokoládu rozehřejeme ve vodní lázni. Vmícháme mléko a ručním elektrickým šlehačem šleháme tak dlouho, až vzniká hladká hmota. Potom vmícháme mandle a hmotu rovnoměrně rozetřeme na obal (asi 1 cm vysokou). Povrch posypeme oloupanými a nasekanými mandlemi, dáme vychladit. Vychladlou hmotu rozkrájíme na kostky (doba přípravy asi 60 min.).

Citrónové cukroví:

Ingredience:

24 dkg hladké mouky

14 dkg másla

10 dkg cukru

2 žloutky

1 citron (jen šťáva a kůra)

Náplň:

10 dkg másla

8 dkg cukru

1 žloutek

šťáva

a kůra z citronu

Poleva:

30 dkg cukru

šťáva z jednoho citronu

3-4 lžice horké vody

Příprava:

Z přísad vypracujeme těsto, necháme v chladu odpočinout a potom těsto rozválíme a vykrájíme různé tvary. Po dopečení slepíme vždy dva tvary náplní a poté polijeme polevou.

Duhová čokoláda:

Ingredience:

15 dkg ztuženého tuku

15 dkg moučkového cukru

3 lžice sušeného mléka

lentilky dle potřeby

Příprava:

Ve vodní lázni rozehřejeme tuk, přidáme cukr a sušené mléko. Zahříváme až směs zhoustne a je hladká. Na dno formiček dáme lentilky a nalijeme čokoládu.

Zimní prázdniny aneb co podniknout

Když je poslední den školy, určitě se VŠICHNI ŠÍLENĚ těší na poslední zazvonění! A když už konečně udělá zvonek CRRRRRRR, jsme ještě více rádi, protože to znamená: KONEC ŠKOLY A PRÁÁÁZDNI-NYYY!!! Tak toť konec úvodečku a jdem na tipy, co podniknout!

Pátek: Uklidte si pokojíček nebo pomozte mamíně při vaření. Zabalte dárečky, zavolejte kámošům a pokecejte, vyzdobte si pokojíček... Můj tip: Pokud máte nějakého dobrého nebo nejlepšího kamaráda, udělejte si s ním „vaše“ Vánoce. Tím myslím jako, že si dáte dárečky mezi sebou.

Sobota: Vánoce - je potřeba něco dodat?

Neděle: Podívejte se na dárečky a uklidte si je. Zavolejte kámošům a poptejte se, co dostali. Napapejte se. Podívejte se na televizku na pohádky. Pokud je snůh, tak si s rodiči zajedte na nějaký svah. Večer se znova napapkejte a jděte spinkat.

Pondělí, úterý, středa: Zajděte si znovu zalyžovat či zasnowbordovat, nebo se sejděte se svou partou, běžte bobovat, uklidte si pokoj... Zkuste třeba uvařit oběd, nebo postavte největšího sněhuláka všech dob, prostě se držte heslem: Fantazii se meze nekladou!

Čtvrtek, pátek: Začněte se psychicky připravovat na Silvestřík. Zajedte nakoupit zásoby bašt. Vydatně se najezte. Zahrajte si něco s rodiči nebo sourozenci. Něco si vyrobte, nebo běžte zase blbnout ve sněhu. Můj tip: Já být vámi tak vyrážím na hory a pořádně si zajezdím!

Sobota, neděle: Je tady Silvestr! Ráno se probuďte čilí, abyste do půlnoci vydrželi. Čuťte na telku, papkejte bašty, obvolejte kámoše... Večer to pořádně rozjedte a pařte, pařte, pařte... Ve 24.00 bouchněte šampaňo a udělejte pořádně hustý ohňostroj! Po vyčerpání všech vašich sil jděte spát! V neděli uklidte a radujte se, vždyť je tu Nový rok!

Připravte se, že v úterý už jdete do školy!

Pondělí: Nepochybně panice! Zítra je sice škola, ale prázdniny byly skvělé! Můj tip: Já půjdu teda rozhodně zase na hory a zajezdím si do padnutí! Večer se nachystejte do školy!

Tááák a the end! Pápa Maki

Zúčtování

Jak jistě víte, Vánoce jsou za rohem, rok končí a i mně, vám, prostě všem se něco povedlo nebo nepovedlo. Někdy to byly velké úspěchy třeba ve škole, někdy malé třeba doma, a někdy to byly zase neúspěchy. Moje kamarádka se například méně urážela (a to je co říct), můj kamarád dostal první pusy od své vysněné holky a několika dalším lidem včetně mě se povedlo napsat několik testů z fyziky a dalších předmětů na jedničku nebo dvojku. Nebyly zde ale jenom úspěchy, dějou se totiž i věci, které bychom nejraději smazali, nebo alespoň trochu upravili děj. Tady máte pár pikantností, které se staly. Třeba můj další kámoš spadl do rybníka, můj spolužačce se zase nepodařilo přemluvit svojí mamku aby jí koupila koně a psa a další holce se nepovedlo nakopat bráchovi zadní část těla, na které se sedí. Tak takhle jsme zúčtovali s rokem (ne sice jako Vyvolení, ale taky dobře).

Těší nás, že si na Dušana občas vzpomenu i naši bývalí redaktori

Čtyři neděle před 24. prosincem začíná období láskyplných chviliek, klidu, pohody, usmíření a překvapení, ale taky stresu, vyzprazdňování peněženek a shonu. Toto období se vrací pravidelně každý rok, ale s přibývajícím věkem se pohled na Vánoce mění.

Jako malá jsem milovala chvilky, kdy taťka koupil krásný smrk, který jsme se sestrou zdobily různými čokoládkami, baňkami, řetězy a svíčkami a při pohledu z okna na nás padla nedočkavost, kdy už konečně přijde Ježíšek. Mamka uvařila hrachovou polévku, udělala bramborový salát s kaprem a my usedneme k vánočnímu stolu. Pak si rychle po večeři umýt ruce do koupelny a neotvírat dveře, jelikož Ježíšek právě vklouzl klíčovou

dírkou do našeho domu a naděluje spoustu dárečků pod bohatě nazdobený stromeček. Oknem v koupelně jsme se sestrou pozorovaly, jak pomalinku padají bílé vločky a najednou zacínal zvoneček, srdíčko začalo tlouct neskutečnou rychlostí a já s mou malou sestrou jsme se předháněly, kdo dřív uvidí to malinké stvoření, které každým rokem ví mé nejtajnější přání. Zprvu mi bylo záhadou, jak Ježíšek ví, co si přeji, ale nakonec bylo lehké odhalit tuto záhadu. Ježíškovi pomocníci obcházelí domky a sbírali psaníčka pro Ježíška z okenních říms. V té době pro mě byly vánoční svátky nejkrásnějšími dny v roce.

Už si ani nevzpomínám, kdy přesně jsem se dozvěděla, že Ježíšek neexistuje. Ale jedno vím určitě. Od té chvíle už jsem si nepřipadala jako malá holčička a rodiče mě mohli přemlouvát jak chtěli, že Ježíšek existuje. Já jsem si stála za svým, že už konečně vím, že to není pravda. Teď vím, že bych radši žila v domnění, že to pravda je. A pak nastala éry, kdy jsem každoročně hledala dárky a nechtěla se nechat ničím překvapit. Vánoce pro mě už neznamenaly chvíle překvapení.

Dlouho jsem nevěděla, čím si mohu Vánoce vrátit alespoň trošku do dětských let. Malým vynahrazením je teď pro mě to, že jsem se rozhodla dárky sama kupovat a přestala je hledat. Před dvěma lety jsem zase začala psát psaníčka Ježíškovým pomocníkům. Sice někdy leží na okenní římsce třeba dva týdny, ale to vůbec nevádí. Když jsem začala chodit na střední školu, rodiče mi taky začali dávat kapsné a já si mohla dovolit kupovat dárky sama za sebe. Někdy se mi stane, že dárek i výrobím nebo nakreslím. Pak mám o to větší radost, když tento dárek potěší více než dárek kupovaný. K atmosféře Vánoc patří neodlučitelně „bílá barva“. Pamatuji si, jak minulý rok nebyl na Vánoce sníh. Atmosféra bílých Vánoce byla rázem pryč.

Dosud jsem vyjmenovávala skoro jen samé kladné věci týkající se Vánoc. Pro někoho ovšem tyto svátky znamenají i stres, dny stálého uklízení a vánočního shonu. I já, když vidím přeplněné supermarkety, a to nejen dárky, ale hlavně spěchajícími lidmi, tak mi taky předvánoční doba nepřipadá jako něco, na co by se lidi měli těšit. Ještě že to ty malé děti nevidí. Přece jen to jsou i chvílky nedo-

statku času a depresí. Největší chybou děláme skoro všichni – necháváme si nakupování dárků skoro na poslední chvíli a to se pak není čemu divit, když vás z Vánoc začíná bolet hlava. Najdou se i jedinci, kteří Vánoce neslaví 24. prosince, protože se musí podřídit pracovním podmínkám a slavit Vánoce o několik dní později. Ale kdo je nejvíc vypočítavý v době, když lidi chtějí potěšit své blízké, přátele a rodinu? Samozřejmě, že to jsou supermarkety, které sice propagují vánoční slevy, ale když člověk přijde po vánoce do stejného obchodu, kde kupoval jeden z dárků, zjistí, že je málem ještě o polovinu levnější.

Vánoce nejsou svátkem jenom v České republice a je jisté, že zvyky se u každé země liší. Počátkem prosince přichází doba provoněného domu, kdy se z kuchyně line nezaměnitelná vůně pečícího se cukroví. Babička mě odmala učila rozkrávat jablko, pouštět po vodě skořápky vlašských ořechů se svíčkami a taky jsme lili olovo. Teď už jsou ale všechny zvyky pryč a vůbec netuším proč.

Najdou se i země, kde lidé neznají slovíčko dárek, jelikož bída, nemoci a hlad jim nedovolí udělat radost ostatním. Pro mě je to nepředstavitelné. Tito lidé jsou rádi, že mají vedle sebe někoho, kdo jim zařídí obživu, oblečení a místo, kde mohou bydlet. Na druhé straně vidíme mezi sebou „chamtivce“, kteří se pak sejdou po Vánocích a předhánějí se v tom, kdo koupil dražší dárek své manželce nebo svým rozmazleným dětem, které si už v dnešní době nepředstaví pod stromečkem nic jiného než MP3 přehrávač, DVD nebo počítač.

Mám jenom představu, proč se Vánoce slaví, nevím, kdy se slavit začaly ani kde vznikly různé zvyky a tradice. Nejradši bych poděkovala Ježíškovi, že se narodil a dopřál nám ty nenahraditelné prosincové chvílky. Vánoce jsou pro mě opravdu tím nejkrásnějším svátkem v roce, protože vím, že znamená i chvílky usmíření, ve které už člověk přestal dávno doufat, chvílky slziček štěstí, ale hlavně radost vnesenou do každého z nás. Nemám ráda lidi, kteří jsou naivní, ale tu krásnou „naivitu“, kterou teď vidím u malých dětí, které mají tu oprávněnou a skutečnou radost z maličkostí, bych okamžitě chtěla zažívat znovu. *Olča*

Ahojky vánočně naladěným čtenářům školního časopisu a rubriky Kdo to ví, odpoví! Připravily jsem si pro vás speciální vánoční otázky, na které si určitě rádi odpovíte. Výherci minulého čísla jsou Katka Ručková z 8. A, bohužel, I. stupeň výherce nemá, nikdo neodpověděl správně. Snad budou dobré a ne zas tak moc záluďné, i když některé možnosti trochu záluďnější jsou. Tak čtěte a odpovídejte. Veselé Vánoce vám přeji

Delí a Lionka

Otázky pro 1. stupeň

1. Kdo nám na Vánoce nosí dárky?

- a) Santa Claus b) Ježíšek
c) děda Mráz d) Václav Klaus

2. Kterou z těchto věcí dáváme na vánoční stromček?

- a) baňky b) papírky
c) sklíčka d) dárky

3. Který den v týdnu jsou letos Vánoce?

- a) ve středu b) v neděli
c) v pátek d) v sobotu

4. Ve kterém ročním období se slaví Vánoce?

- a) na jaře b) na podzim
c) v zimě d) v létě

Otázky pro 2. stupeň

1. Z jaké země k nám přišel vánoční stromek?

- a) z Kanady b) z Číny
c) z Německa d) z Ruska

2. Co o Vánocích nalzáme pod stromčkem?

- a) dárky b) večeři
c) kapra d) cukroví

3. Kdo má svátek 24.12., tedy na Vánoce?

- a) Adam a Petr b) Adam a Květa
c) Adam a Eva d) Luboš a Eva

4. Kdy slaví Vánoce Američané?

- a) 24.12. b) 23.12.
c) 24.11. d) 22.12.

VESELÁ PŘEDVÁNOČNÍ PŘÍHODA

Ahoj, blíží se vánoční čas a já tu pro vás mám pár vypečených příhod z vánočních nákupů. Každý rok jezdím s kámoškami na nákupy do Brušperka, ale žádný rok se nám nestalo, že bychom nic nezažily.

Letos jsme se vydaly na konci listopadu na tradiční nákupy. Byly jsme nedočkavé, vykročily jsme si to na náměstí a obchodily tři čtvrtiny všech brušperských obchodů.

Nakonec jsme vstoupily do obchodu v podloubí. K „Tamanům“! Vzaly jsme si košíky a chodily sem tam. Upoutaly nás šály. Cena 200 Kč: „No super, na to nemám.“ Nakonec jsme se dostaly ke spodnímu prádlu, které jsme si nakonec koupily. U pokladny seděla paní, která vybrané zboží balila do sáčku. Zaplatily jsme. Moje kamarádky už šly ven, já čekala s košíkem pod rukou a paní držela moje zaplacené věci. Najednou řekla: „Kosík!“ Já jsem stála jako přibitá a dívala na ni jako na... A ona znovu promluvila: „Kosík, no kosík, kosík!“ Já jsem si říkala „o co go“, ale nakonec přišel další „Taman“, ale ten už díky bohu uměl více česky. „Máš tu nechat ten košík!“ Aha, doklaplo mi, pustila jsem košík, chytla svoje věci a utekla. Před obchodem jsem to říkala kámoškám a ty (i já) se mohly smíchy potřhat!!!

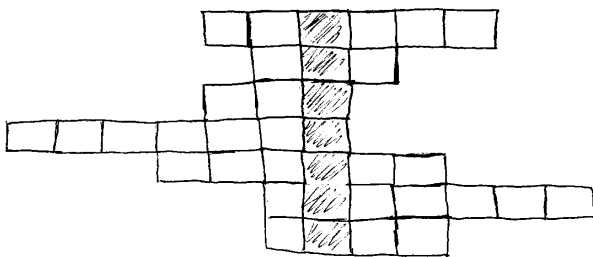
Lionka

LÁMEJ SI HLAVU

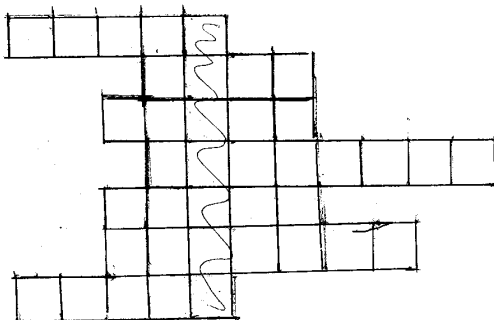
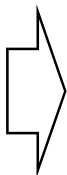
Křížovka 1

1. Pokoj v lodi
2. Sladké jako ...
3. Zvíře s bodlinami
4. Peče se před Vánocemi
5. Malý hroch
6. Prostředek, kterým se létá
7. Tělocvičný prvek

Křížovka 2

1. Kuchyňská potřeba
2. Vyrábí se z řepy cukrovky
3. Po dešti je vždy
4. Mraveniště staví
5. Zdravá je Zelenina a
6. Skáče po stromech a je to savec
7. Vánoční rostlina, která roste na stromě v koulích

Výhercem osmisměrky z minulého čísla se stává Jan Straňánek z 3. třídy. Správná odpověď: ...jásajícího brankáře. Gratulujeme.

Základní škola a Mateřská škola Stará Ves nad Ondřejnicí zve rodiče a přátele školy na tradiční vánoční vystoupení

Čas radosti, veselosti

**středa 21. prosince 2005 v 16.15 hodin
v kostele sv. Jana Křtitele**

účinkují žáci základní školy, mateřské školy,
základní umělecké školy a farního souboru

Krásné Vánoce, hodně štěstí v novém roce a hodně chvil strávených s naším časopisem přeje všem redakční rada

Vydává ZŠ Stará Ves nad Ondřejnicí pro vlastní potřebu školy. Uzávěrka příštího čísla 20. ledna 2006. Své příspěvky vhažujte do schránky ve vestibulu školy.